

Seernes redaktør:

Beretning for perioden 1. marts 2011 – 31. oktober 2011

Hermed fremsendes den sjette beretning fra seernes redaktør til TV 2s bestyrelse. Beretningen gør i hovedtræk rede for:

1. Væsentlige, nylige opgaver
2. Omfang af seerhenvendelser
3. Temaer for seerhenvendelser
4. Udsnit af sager indbragt for seernes redaktør
5. Pressenævnskendelser vedrørende TV 2
6. Klummer fra seernes redaktør.

1. Væsentlige, nylige opgaver

Sass Larsen og PET

Det var efter alt at dømme en klar fejl, da det i et indslag i TV 2|NYHEDERNE kl. 19 og 22 den 10. november 2011 fremgik, at det socialdemokratiske folketingsmedlem Henrik Sass Larsen i en periode på flere måneder blev skygget, overvåget og telefonaflyttet af Politiets Efterretningstjeneste, hvilket – som det hed i 22-udsendelsen – er ”et indgreb, der kræver en dommerkendelse”.

I oplægget kl. 19 hed det, at ”TV 2 Nyhederne kan i aften afsløre, at Henrik Sass Larsen gennem to måneder selv blev overvåget af Politiets Efterretningstjeneste”, ligesom det i indslaget blev oplyst, at ”politiet lyttede ikke kun med på rockerens mobiltelefon. Ifølge TV2s oplysninger var Henrik Sass Larsen på dette tidspunkt selv telefonaflyttet og overvåget af PET.”

Dommerkendelse om overvågning og telefonaflytning bestemmes efter §§ 781 og 783 i Retsplejeloven. Forudsætningen for at få en dommerkendelse er, at den pågældende person mistænkes for at have begået alvorlig kriminalitet, som udgangspunkt med en strafferamme på mindst seks års fængsel.

TV 2s anonyme kilder var ifølge det over for undertegnede oplyste "velplacerede aktører" med indblik i sagen. Men overvågning og telefonaflytning er et meget vidtgående indgreb i privatlivets fred, måske især når det drejer sig om en på det tidspunkt fremtrædende politiker.

Af den grund burde man efter min opfattelse have underkastet oplysningerne og formuleringerne i indslaget en yderligere efterprøvning, da sagen bygger på anonyme kilder. Dertil kommer det forhold, at PET ikke på forhånd ønskede at kommentere historien. Jeg mener, at der er grund til at overveje, hvordan TV 2 internt kunne have gennemført en bedre redaktionel kontrol, som kunne have forhindret, at man offentliggjorde en fejlagtig historie.

Chefen for Politiets Efterretningstjeneste, Jakob Scharf, fastslog om morgenen den 11. november, at "TV 2's oplysninger om, at PET skulle have foretaget overvågning eller aflytning rettet mod Henrik Sass Larsen, er ikke korrekte", og at "PET heller ikke har haft grundlag for at foretage sådanne efterforskningskridt rettet mod Henrik Sass Larsen". Der er med andre ord ikke mistanke om, at Henrik Sass Larsen personligt er involveret i grov kriminalitet.

PET-chefens afvisning udelukker ikke, at Sass Larsen kan være aflyttet og overvåget i forbindelse med aflytning og overvågning af andre personer i hans nærhed. Men det var ikke det, der fremgik af TV 2s indslag om sagen, hvor det for seerne klart måtte fremstå, som om den socialdemokratiske toppolitiker personligt var udsat for denne overvågning fra PETs side. Man må gå ud fra, at PET-chefen taler sandt, når han afviser TV 2s oplysninger.

Jeg er enig i, at sagen er et tilbageslag for TV 2 og stationens troværdighed, og at det er beklageligt. Men billedet er mudret, og som seernes redaktør kan jeg kun ønske, at TV 2 fortsætter arbejdet med at afdække sagen – herunder også TV 2s egen rolle i det omfang det er muligt uden at kompromittere kildebeskyttelsen.

Folketingsvalget

Valget til Folketinget og den lange valgkamp har ført til et stort antal henvendelse med kritik, klager og kommentarer til seernes redaktør. Et gennemgående træk er påstande om, at TV 2 hælder til enten "blå" eller "rød" side. Efter min opfattelse søger TV 2 i sin journalistik efter bedste evne at dele sol og vind lige og forholde sig kritisk til begge sider, selv om den siddende regering især uden for valgkampen, hvor begge sider bejler til magten, må tåle at være mere i skudlinjen end oppositionen. Det er magtens pris. Sådan var det under den tidligere regering, og sådan er det under den nuværende.

En række seere har beklaget sig over borgerlig tendens i TV 2s korps af jævnlige optrædende kommentatorer. Poul Andersen skrev således 8. september, at han fandt det "meget unfair ustandseligt, at når der er vigtige debatter, er det udelukkende borgerlige journalister, der er såkaldte eksperter".

Jeg kan til dels følge kritikken, og vil derfor anbefale, at man overvejer, om kommentatorfeltet samlet set har den fornødne bredde.

En række seere klagede over formen for nogle af optaktsudsendelserne. Især blev nogle af værterne kritiseret for at være for frembrusende og blande sig for meget. Der var også en del klager over programmet "Kampen om din stemme", hvor mange fandt faconen larmende. I forbindelse med programmet "Topmøde" med daværende statsminister Lars Løkke Rasmussen og Helle Thorning-Schmidt blev der endvidere klaget fra flere over, at den socialdemokratiske udfordrer fik lov at tale for meget. En opmåling med stopur viste imidlertid, at Lars Løkke Rasmussen samlet set talte 1 minut og 17 sekunder mere end Thorning-Schmidt.

TV 2 og Facebook

Et jævnlige kritikpunkt er TV 2s udstrakte brug af det sociale netværk Facebook som platform for seerkommentarer og lignende. Det seneste eksempel kom 2. november i forbindelse med et indslag om "papirrusseri" i lægeverdenen i NYHEDERNE, hvor seerne blev opfordret til at indsende kommentarer på Facebook. Det er også fast praksis for eksempel i programmet "Presselogen" på NEWS.

Det var også tilfældet i forbindelse med valgkampen, hvor der blandt andet i debatprogrammet "De ni bud" kun var mulighed for Facebook-brugere for at "kommunikere direkte med programmet", som Erik Sørensen skrev i sin klage. Erik Sørensen ønsker – ligesom andre kritikere – ikke at acceptere de vilkår, der gælder for anvendelse af Facebook. Jeg deler kritikken, idet jeg mener, at det må være muligt at sikre adgang for seere, som ikke ønsker at være medlemmer af Facebook.

2. Omfang af seerhenvendelser

I overensstemmelse med kravene i Mediaaftalen for 2007-2010 har jeg i samarbejde med TV 2s tekniske afdeling fortsat arbejdet med at "foretage en løbende registrering af henvendelser til TV 2 | DANMARK A/S, herunder klager over TV 2 | DANMARK A/S' virksomhed". Hovedparten af alle henvendelser foregår via mail.

TV 2 har således i perioden registreret 27.594 mails via stationens offentlige mailadresser TV 2, NYHEDERNE, SPORTEN, Zulu, Charlie, FILM og seernes redaktør, efter at en væsentlig del af såkaldte spam-mails var sorteret fra. Af disse godt 27.000 mails, som også indeholder et stort antal pressemeddelelser o.l., blev 12.060 enten besvaret direkte eller sendt videre til besvarelse eller orientering for de relevante redaktioner og afdelinger.

TV 2 NETs kundeservice modtog i perioden 25.461 mails. Halvdelen, 50,4 procent, var spørgsmål vedrørende Sputnik, mens knap 8 procent henvendte sig vedrørende spil.tv2.dk. 'Spørgsmål og feedback til tv2.dk' udgjorde 5,6 procent af henvendelserne. Denne kategori

rummer ris og ros, klager og andre kommentarer til hele tv2.dk, hvor især stavfejl i artikler afføder en del kritik. Knap 6 procent af henvendelserne drejede sig om tekst-tv, mens knap 3 procent af henvendelserne drejede sig om mobile tjenester.

Omkring 2.400 seere har i perioden fra 1. marts – 31. oktober til henvendt sig til seernes redaktør via den offentlige mailadresse med kritik, spørgsmål og kommentarer til udsendelser og indslag på tv samt artikler på tv2.dk. Dertil kommer mails til min personlige mailadresse, ligesom et mindre antal seere har henvendt sig pr. telefon eller brev. En række af disse henvendelser er i overensstemmelse med proceduren sendt videre til besvarelse i TV 2s afdelinger, og derefter er nogle af dem vendt tilbage til behandling hos undertegnede. I andre tilfælde er henvendelser stilet direkte til mig med anmodning om en vurdering.

Ifølge den elektroniske registrering har TV 2 fra november til februar via offentlige adresser modtaget i alt 4.379 mails, der blev kategoriseret som kritik/kommentar, 3.205 som forslag, 2.351 som spørgsmål, 148 som ros, mens 47 havnede i kategorien "kritik af dårligt sprog". 182 mails blev behandlet som egentlige klagesager.

3. Temaer for seerhenvendelser

Såvel TV 2 som seernes redaktør har i perioden fra 1. marts til 31. oktober modtaget henvendelser fra seere og brugere om en række enkeltsager. Ved hjælp af elektronisk registrering samt månedlige indberetninger fra TV 2|Kommunikation, fra TV 2|NYHEDERNE, fra TV 2|Teknik og fra TV 2|SPORTEN er det lykkedes at skabe et rimeligt overblik over hvilke større temaer, der har optaget TV 2s seere og brugere de seneste otte måneder.

Et stigende antal seere – omkring 300 siden marts – henvender sig til TV 2 Teknik med spørgsmål angående MPEG2-slukket og brugerbetalingen i 2012. Det er dog fortsat spørgsmål vedrørende digitale undertekster, som har førertrøjen på, når det gælder henvendelser vedrørende tekniske forhold.

Blandt de faste emner er beklagelser over reklamer i fladen, dette emne blev i perioden nævnt 619 gange i mails fra seerne, mens genudsendelser blev nævnt 352 gange.

- Go' morgen Danmark er det program, der har modtaget flest henvendelser i perioden. 1.867 seere har således skrevet til TV 2 og seernes redaktør med ris, ros og forslag. Kritikken drejer sig især om stemningen i studiet og tonen i programmet.
- Fodbold er emne for 1.343 henvendelser, mens håndbold er emne for 1.207 henvendelser.
- Tour de France modtog i alt 1.083 henvendelser via offentlige mailadresser med ris og ros til værter og kommentatorer. Et mindre antal seere klagede 22. juli over, at TV 2 droppede transmissionen til fordel for dækning af bombe- og skudattentaterne i Norge.

- Dansk politik og valget til Folketinget har affødt en række henvendelser til TV 2 og seernes redaktør. Det er vanskeligt at udarbejde en samlet opgørelse, men Helle Thorning-Schmidt optrådte i perioden som emne i 614 henvendelser, mens Lars Løkke Rasmussen var nævnt i 589. TV 2s valgoptaksprogram "Kampen om din stemme" affødte 146 mails, de fleste med kritik. Der var dog også seere, som fandt formen forfriskende. 76 seere skrev til TV 2 angående valgdebatprogrammet "De ni bud" med Cecilie Beck som vært. Dækningen på valgaftenen førte også til 76 henvendelser fra seerne.
- 726 mails handlede om det populære fredagsprogram "Vild med dans". En del med spørgsmål om mulighederne for at deltage som publikum, mens andre indeholder ros til danserne, kritik af dommernes afgørelser og lignende. En enkelt seer har klaget over brugen af trommehvirvler i programmet.
- TV 2s dramasatsning "Den som dræber" var emne for 443 mails. Mange seere fandt at indholdet var for voldsomt til, at serien kunne sendes søndag kl. 20. Andre seere klagede over problemer med lyd kvaliteten.
- På NYHEDERNEs område har især dækningen af begivenhederne i Libyen vakt seernes interesse. Libyen optræder som emne for 452 mails, og den dræbte libyske diktator er med 375 referencer den mest omtalte statsleder i perioden. USA's præsident Barack Obama er således kun omtalt 343 gange i mails fra seerne. Jordskælvet og den efterfølgende tsunami i Japan førte til 245 seerhenvendelser. Tragedien i Norge har også været emne for et betragteligt antal henvendelser fra TV 2s seere.
- Lørdagens familieunderholdningsprogram "Bingo banko" modtog 326 mails, hvoraf den del indeholder kritik af madsvineri samt enkeltindslag. Andre seere spørger om muligheder for at deltage som publikum. "Toppen af poppen" har modtaget 171 mails, mange af dem med ros. Tilsvarende har "Dagens mand" modtaget et betydeligt antal henvendelser – en del af dem fra seere, som gerne vil i kontakt med nogle af programmets deltagere. Et program om Bubber og dyresex modtog 67 henvendelser.

4. Udsnit af sager indbragt for seernes redaktør

Alkohol i Skivejret. Niels Henrik Thormann klagede i marts over et indslag i udsendelsen Skivejret, hvor der blev drukket øl. "Hvorfor skal man se stationens medarbejdere gå til øllet, lige så snart der holdes pause? Man undrer sig, når man i et vejrprogram skal se Peter Tanev og kolleger bælle i baren og (fingere at) lave rabalder og svineri, når kæfterten skal bæres hjem", skrev han i klagen. I klagen spurgte Niels Henrik Thormann endvidere, om Carlsbergs reklamer med berusede øldrikkere var i overensstemmelse med TV 2s etiske grundlag.

I mit svar anførte jeg, at alkohol optrådte som delemne i tre ud af 14 indslag i Skivejret. Et indslag om afterski, et indslag, hvor en af værterne i humoristisk form agerede bartender og et indslag, hvor der blev skålet i sidste beskæring. Alkohol blev ikke "forherliget", og indslaget om afterski handlede blandt andet om, at mange vælger at bruge tiden på wellness og sund livsstil i stedet for at drikke efter skiløbet.

"Kontraster og alternativer til klassisk afterski er dermed i høj grad med i den samlede dækning", skrev jeg i svaret, hvor jeg konkluderede, at de udvalgte eksempler ikke var i strid med TV 2s etiske grundlag.

Med hensyn til klagen over Carlsbergs øl-reklamer henviste jeg klager til evt. at indbringe spørgsmålet for Radio- og tv-nævnet.

Hvad sagde Obama? Michael Steffensen klagede 29. marts over et vævende svar fra TV 2s politiske redaktør Henrik Qvortrup, som på NEWS havde udtalt sig om den såkaldte "Obama-citat-krig" mellem Socialdemokraterne og Venstre.

"En sag, hvor det med journalistisk flid trods alt er muligt at finde op og ned og afgøre, hvem der taler sandt, og hvem der ikke gør", skrev Michael Steffensen, som fandt det "skuffende", at TV 2s politiske redaktør havde sagt, at det næppe var muligt at afklare spørgsmålet, fordi det afhang af, hvem af de to partier man tror mest på.

"Det er for mig at se desværre endnu et eksempel på den procesjournalistik, der er alt for dominerende. Jeg håber derfor, at du - bl.a. med udgangspunkt i ovenstående - vil sætte spot på gode journalistiske dyder som grundig research", skrev Michael Steffensen.

Efter at have gennemlæst præsident Obamas "State of the Union"-tale svarede jeg, at Lars Løkke Rasmussens udlægning efter min opfattelse var den mest korrekte. Obama foreslog ganske vist i talen at fastfryse de "hjemlige" offentlige udgifter i de kommende fem år - svarende til 12 procent af det samlede offentlige budget.

"Men så tilføjer han, at disse besparelser ikke vil være tilstrækkelige - der skal spares på alle områder, hvor det er muligt, siger Obama, som peger på "hjemlige" udgifter, forsvars-udgifter, sundhedssektoren og på skatteområdet. På den baggrund mener jeg, at Lars Løkke Rasmussens udlægning er OK - også selv om Obama indtil Republikanernes sejr ved midtvejsvalget gik efter at stimulere økonomien, ligesom det også er S og SFs ønske at gøre i Danmark", skrev jeg i svaret til Michael Steffensen.

Møllehaves druktur i NYHEDERNE. Anne Skovgaard klagede 7. april over et indslag i 19-NYHEDERNE om præst og forfatter Johannes Møllehaves "brandert og efterfølgende bortvisning", idet hun gerne ville vide, hvilken journalistisk begrundelse redaktionen havde for at bringe indslaget.

I mit svar skrev jeg, at nyheden primært syntes valgt ud fra et interesse- eller opsigtskriterium, men at den også var interessant, da det ikke er normalt, at politiet i Danmark farer så voldsomt frem over for såkaldt pæne ældre mænd, som efter alt at dømme ikke havde været voldelige.

”Jeg synes, at historien journalistisk lider under at hverken politiet eller Hotel d'Angleterre ønsker at udtale sig - det giver indslaget en vis ensidighed, som ikke klæder det. Jeg synes dog ikke, at politiet og hotellet med deres tavshed skal kunne holde historien tilbage”, skrev jeg i mit svar til Anne Skovgaard, idet jeg samtidig bemærkede, at historien var placeret som sidste indslag før vejrudsigten.

Bilal Philips. Sandra Jørgensen klagede 18. april over dækningen i 19-NYHEDERNE af den muslimske prædikant Bilal Philips besøg i Danmark. Hun følte, at Philips var blevet ”latterliggjort”, og at der ikke var stillet kritiske spørgsmål til de danske politikere, som også var med i den samlede dækning.

”Jeg tror ikke, I er klar over, hvor hårdt det er dag ud og dag ind at se den daglige værdiforringelse af muslimer, indvandrere og flygtninge. For det første er det fuldstændig uacceptabelt og uanstændigt for et land, der hævder at være et demokrati, og for det andet er det jo alle os med en mørkere hudfarve eller en accent, det går ud over”, skrev Sandra Jørgensen i sin klage.

I mit svar skrev jeg, at en prædikant som Bilal Philips naturligvis må forholde sig til det forhold, at han er kendt for sine holdninger om, at utroskab, utugt og homoseksualitet er forbrydelser, som bør straffes i lande med sharia-lov som for eksempel Saudi Arabien og Iran. Det er holdninger, han har fremsat - blandt andet i interview i NYHEDERNE på TV 2 den 10. april. At han ikke gentog dem på mødet i Islamisk Trossamfund ændrer ikke på sagen.

Samtidig fandt jeg, at indslaget med Philips gav et langt mere nuanceret indtryk af ham, end man hidtil har fået gennem mediernes dækning. Han optrådte imødekommende og humoristisk, og modererede nogle af sine synspunkter. Det var efter min opfattelse en kvalitet ved indslaget.

”Til gengæld er jeg enig med dig i, at man også bør stille kritiske spørgsmål til de politikere, som tilsyneladende er klar til at ændre på trossamfundets status på baggrund af en enkelt-sag, ligesom man bør stille kritiske spørgsmål til for eksempel Karen Jespersen fra Venstre, når hun advokerer for indskrænkning af basale frihedsrettigheder som retten til at ytre sig”, skrev jeg i svaret til Sandra Jørgensen.

Amalie i Go' morgen Danmark. Sonny Christensen klagede 22. april over et indslag med reality-stjernen Amalie Szigethy i Go' morgen Danmark.

"Jeg er i den grad fortørnet over, at man i dagens "Go' morgen DK" agerer mikrofonholder for indtil videre fuldstændigt udokumenterede beskyldninger mod en anden person. Her tænker jeg på den optræden Paradise Amalie fik lov til at udføre under morgenkaffen!! Det er dybt forkasteligt, at der på intet tidspunkt bliver stillet kritiske spørgsmål, men man derimod "bare" lader vedkommende eksekvere den ene voldsomme beskyldning efter den anden, og samtidig er talerør for injurie udtalelser", skrev Sonny Christensen.

I mit svar påpegede jeg, at interviewet med Amalie Szigethy var presseetisk problematisk, eftersom der på ingen måde blev fremlagt dokumentation for de beskyldninger om hustru/partnervold, som hun fremsatte mod sin tidligere kæreste Peter Birch.

"Det er efter min opfattelse kritisabelt, og opvejes ikke af, at studieværten flere gange oplyser, at Peter Birch har afslået et tilbud om at medvirke i udsendelsen", skrev jeg, idet jeg tilføjede, at uoverensstemmelserne mellem de to unge ikke har offentlig interesse i klassisk nyhedsmæssig forstand, idet det drejer sig om rent private forhold. Af samme grund har TV 2|NYHEDERNE ikke dækket konflikten - hverken på TV 2 eller på NEWS. De mediemæssige aspekter er dog behandlet i Presselogen på NEWS.

"Jeg synes dog godt, at man kan behandle selve historien i et journalistisk underholdningsprogram af Go' morgen Danmarks type. Konflikten har med politianmeldelse og beskyldninger om vold etc. flyttet sig fra et rent reality-univers til den såkaldt virkelige verden. Og parterne har selv aktivt medvirket til at bringe historien ud på tabloid-mediernes forsider. Men det skal selvfølgelig ske på en ordentlig måde, hvor der stilles kritiske modspørgsmål, hvis den angrebne part ikke selv ønsker eller har mulighed for at komme til orde. Det skete ikke, og det synes jeg er beklageligt", skrev jeg i svaret til Sonny Christensen.

Klage over Operation X. Socialminister Benedikte Kiær klagede 6. juni til seernes redaktør, idet hun fandt, at det var ukorrekt, når hun i programmet Operation X den 2. juni blev fremstillet som bolighajernes beskytter. Et program, hun fandt "forvrængende og misvisende og i strid med god presseskik".

I et klip i den afsluttende del af programmet hed det, at "pudsigt nok har udlejerne en beskytter i form af socialminister Benedikte Kiær". Derefter fulgte et klip, hvor ministeren fra Folketingets talerstol udtalte, at "det er et velfungerende system, som i de forløbne år har vist sig at have en meget positiv effekt – ikke mindst en præventiv effekt. Og jeg ser ikke noget aktuelt behov for at stramme yderligere."

I sin klage skrev ministeren, at "det klip, som er flettet ind i den afsluttende speak, er taget fra en debat i Folketinget den 8. februar i år i en anden sammenhæng. Et beslutningsforslag fra SF om, at der skal ske frakendelse af retten til udlejning, hvis en udlejer er straffet efter straffeloven. Et forslag, som ingen betydning vil have for den problemstilling, som Operation X

rejser". Benedikte Kiær oplyste i øvrigt, at hun inden programmet havde tilbudt at stille op til interview, hvilket programmets tilrettelægger afviste.

I mit svar skrev jeg, at var enig med TV 2-redaktør Lasse Bjerre i, at SF's beslutningsforslag ikke kun omhandlede muligheden for at frakende straffede udlejere retten til udlejning, men også indeholder forslag om, at huslejenævn skal kunne pålægges en hurtigere sagsbehandling, ligesom det efter SF's opfattelse bør tillades borgere og interesseorganisationer at kunne rejse sager om frakendelse af administrationsretten. På den baggrund fandt jeg, at det behandlede forslag havde relevans for den problemstilling, som blev rejst i 'Operation X'.

Til gengæld mente jeg ikke, at der var tale om et fyldestgørende citat i programmets afsluttende del, hvor ministeren i klippet fra Folketingets debat 8. februar afviste at stramme yderligere, fordi hun fandt systemet "velfungerende".

Det fremgår af TV 2s retningslinjer for journalistisk etik, at "alle skal behandles fair og redigeres redeligt, så det bragte klip eller program fremstår i rette sammenhæng og afspejler de holdninger og argumenter, der er kommet til udtryk".

På den baggrund mente jeg, at et korrekt udmålt citat burde have inkluderet den efterfølgende sætning: "Vi skal naturligvis ikke beskytte udlejere, der systematisk overtræder lejelovgivningen, men jeg må afvise enhver tanke om at indføre et tillægsstraffesystem efter lejeloven".

"Jeg finder derimod ikke anledning til at kritisere det forhold, at du ikke blev tilbudt interview i forbindelse med udsendelsen. Det er en redaktionel beslutning, om man vil udbygge med yderligere interview, når man bringer et citat fra en offentlig debat", skrev jeg i svaret til ministeren.

Statistik for hjemmerøverier. Folketingsmedlem Peter Skaarup klagede 1. juli over et indslag i NYHEDERNE 23. maj, hvor det blev fremstillet, som om "antallet af hjemmerøverier decideret har været faldende og meget lave, selvom det faktisk var tal fra Danmarks Statistik, jeg refererede fra".

"Min hensigt med at skrive til dig er, som nævnt telefonisk, at det er fint nok, at de forskellige varianter af tal nævnes. Men det forvirrer, hvis det eneste der står tilbage efter et indslag er, at antallet af hjemmerøverier er lave - og at det er et nærmest ikke-eksisterende problem", skrev Peter Skaarup i sin klage.

I mit svar oplyste jeg, at de tal, som TV 2|NYHEDERNE henviste til i indslaget den 23. maj, er Rigspolitiets tal for egentlige hjemmerøverier forstået som røverier, hvor røver/røvere og forurettede ikke på forhånd kender hinanden, og er ligeglade med, om den forurettede er hjemme.

Danmarks Statistiks opgørelse over røveri i egen bolig medtager også røverier, hvor der er stridigheder mellem røver og forurettede, altså hvor de har kendskab til hinanden på forhånd. Det omfatter blandt andet sager om inddrivelse af narkogæld. Det fremgår direkte af lovforslaget, at man ønsker at skærpe straffene for egentlige hjemmerøverier.

”Jeg finder det afgørende, at TV 2|NYHEDERNE fremlægger retvisende og nøjagtige oplysninger. Det fremgår klart af indslaget, at der er tale om tal fra Rigspolitiets opgørelse over antallet af hjemmerøverier. På den baggrund finder jeg ikke anledning til at rette kritik mod TV 2|NYHEDERNE for at have benyttet denne præcist afgrænsede statistik til brug for indslaget om justitsministerens lovforslag”, hed det i mit svar til Peter Skaarup.

Joachim B. Olsens skatteforslag. Martin Bech klagede 1. august under overskriften ”Den journalistiske Kvalitet” over et indslag i NYHEDERNE, ”hvor man kunne se, at man var gået direkte efter at få et citat udenfor sammenhæng af Joachim B. Olsen, som man så kunne tage videre og behandle overfor alle, som gerne vil stille sig op og være kritiske overfor partiet uanset indhold. Det var uendelig nemt at se, at man reelt fabrikerede en nyhed”.

”Hvis man reelt mente, at det var en mærkelig udtalelse, så ville det vel være relevant at diskutere det med manden selv... Joachim i stedet for at shoppe et citat rundt til alle kommentatorer”, skrev Martin Bech i sin klage.

Historien om Joachim B. Olsens skatteudspil startede på Ritzau og i dagbladet BT, hvor han luftede tanken om ”en skat på 20 procent”. Da Kristian Ring-Hansen Holt fra TV 2s Christiansborg-redaktion derefter konfronterede ham med citatet, bekræftede han, at han godt kunne forestille sig en skat på 20 procent – ”eller måske 12”, som han sagde i telefonen.

Derefter aftalte de et interview, og TV 2s medarbejder understregede, at det er ”tallet, der sælger historien”. Joachim B. Olsen indvilligede i at gentage forslaget om max 20 procents skat til kamera. Interviewet blev foretaget få timer senere.

”På den baggrund mener jeg ikke, at man kan sige, at der er tale om en nyhed, som er ”fabrikeret” af TV 2. Joachim B. Olsen har efter min opfattelse helt bevidst fremsat en politisk melding – hvilket i øvrigt er hans gode ret som folketingskandidat”, skrev jeg i mit svar til Martin Bech, idet jeg tilføjede, at det i øvrigt er almindelig journalistisk praksis at indhente kommentarer fra andre politikere, når et parti eller en politiker/kandidat fremsætter et forslag eller en vision.

Ekrem Sahins død. En række seere klagede i begyndelsen af august over dækningen i NYHEDERNE af omstændighederne omkring den 23-årige røveridømte Ekrem Sahins død i Kolding Arrest efter et klammeri med fængselsbetjentene. C. Clausen mente for eksempel, at ”det er jo nemt at finde en grædende mor, men hvad med de mennesker der bare har passet

deres arbejde”, mens Otto Alstrup skrev, at ”TV 2 har nu 5-6 FEDE overskrifter på den kriminelles død, men intet om at han er totalt afsindig, inden han lægges i håndjern”.

I mine svar skrev jeg, at det i et retssamfund er en alvorlig situation, når personer dør i myndighedernes varetægt. Det gælder også når det – som i det foreliggende tilfælde – sker i forbindelse med et klammeri i et fængsel, hvor den indsatte muligvis selv har optrådt både aggressivt og truende over for fængselspersonalet.

”Det er mediernes opgave at medvirke til, at det i en sådan sag bliver undersøgt til bunds, om for eksempel en obduktion er lavet efter bogen, og om en politiundersøgelse har afdækket alle relevante hjørner af sagen. TV 2 har i forbindelse med sagen fremlagt en række faktuelle oplysninger. Det er således også fremgået af dækningen, at den 23-årige var dømt for røveri, og at der var tale om et ”klammeri” i fængslet”, skrev jeg i svarene til de utilfredse seere.

Jeg har i øvrigt selv i mit interne nyhedsbrev til medarbejderne i Nyhedsafdelingen anført, at jeg havde svært ved at se den journalistiske relevans, når man i et liveinterview valgte at spørge Ekrem Sahins mor om, ”hvordan får det her til at føle dig – som mor”?

Sagen handler ikke om den pågældende kvinde ”som mor”, men om Danmark som retssamfund – hvilket den øvrige del af dækningen har koncentreret sig om. Efter min mening skæmmede det et ellers glimrende og gennearbejdet indslag.

27 klager over Norges-dækningen. En række seere sendte i dagene efter bombe- og skudattentaterne i Oslo og på Utøya stort set enslydende klager over dækningen på TV 2 og NEWS, idet de fandt, at man i timevis beskæftigede sig med ”muslimsk terror”, og der blev brugt meget af sendetiden på at spekulere i ”islamisk ekstremisme”, ”på trods af at der ikke forelå fakta om sådan en baggrund”.

I mine svar, som også indeholdt en detaljeret gennemgang af dækningen på TV 2 og NEWS den 22. juli, påpegede jeg, at TV 2 og Niels Brinch under hele dækningen tog forbehold for spørgsmål om, hvem der kunne stå bag først bomben og senere skudattentatet på Utøya. Både i TV 2|NYHEDERNE og på NEWS blev det gentagne gange understreget, at der var tale om ”analyse, spekulationer og hypoteser” baseret på viden om det generelle trusselsbillede for Norge. Et trusselsbillede, som pegede på risikoen for islamistisk terrorisme.

”Man kan diskutere, om det er mediernes opgave at spekulere i, hvem der kan stå bag et attentat som det norske, men jeg er enig med nyhedschef Jacob Nybroe, når han i et svar til en række klagere samt i dagbladet Information understreger, at ”når en bombe sprænges i det centrale Oslo – og ødelægger det meste af regeringens centrale kontorer, herunder statsministeriet - er det naturligt, at vi, som nyhedsmedie, forsøger at både stille og besvare så mange relevante spørgsmål, som vi kan”, skrev jeg i svaret til de 27 seere, der klagede direkte til seernes redaktør.

I modsætning til tidligere har de etablerede broadcast-medier – tv, radio og aviser – ikke længere "monopol" på udvælgelsen af nyhedsstof. De etablerede medier er i skarp konkurrence med blogs og sociale medier på internettet, hvor oplysninger og forlydender i en blanding fremlægges, som om der var tale om faktuelle informationer. For de etablerede medier er opgaven i denne situation at gøre klart for seere, læsere og lyttere, hvad der er faktuelle oplysninger, og hvad der er løse rygter, forlydender og analyser.

"Der var under hele dækningen tale om en klar opdeling mellem fremlæggelse af faktuelle oplysninger om bombeangrebet i Oslo og senere skuddrabene på Utøya og så den opfølgende vurdering og analyse i studiet af, hvem der kunne tænkes at stå bag. På den baggrund finder jeg ikke anledning til at rette kritik mod TV 2, TV 2 NEWS eller Niels Brinch i forbindelse med dækningen af terrorangrebet i Norge 22. juli 2011", skrev jeg i svaret til de 27 klagerere.

Jørgen Leth og Lourdes. Leo Laursen klagede 15. juli til SPORTEEN og senere til seernes redaktør over kommentator Jørgen Leths udtalelser om byen Lourdes i det sydvestlige Frankrig i forbindelse med Tour de France-transmissionen samme dag. Ifølge klageren havde Jørgen Leth ikke udvist ydmyghed over for "andres tro" og manglende respekt over for "katolikernes helligdom", når han i udsendelsen blandt andet havde betegnet Lourdes som en "sort by".

I interviewet med TV 2s vært Thomas Christensen gjorde Jørgen Leth rede for sit hadkærlighedsforhold til byen, som han betegnede som "antilevende, uhyggelig, dystert" og præget af "død og fromhed". Han erkendte samtidig, at han er fordomsfuld, når det gælder forholdet til Lourdes. "Det er en personlig antipati", som han udtrykte det.

Jørgen Leth sagde endvidere, at han foretrak at sove andre steder end i Lourdes, da han synes det er "kedeligt at gå til morgenmad med alle pilgrimmene, som er så opfyldte af deres tro".

"Jeg har forståelse for, at det kan føles stødende for dig som troende katolik at høre Lourdes omtalt på denne måde, men samtidig er jeg nødt til at understrege, at der er tale om Jørgen Leths personlige vurdering, hvilket også fremgik klart af interviewet. Jørgen Leth udtrykker således ikke TV 2s, men sin egen holdning. Efter min opfattelse ligger det inden for rammerne af såvel ytrings- som informationsfriheden at give udtryk for sin holdning til en by, og på den baggrund finder jeg derfor ikke anledning til at rette kritik mod TV 2", skrev jeg i svaret til Leo Laursen.

Problemer med livetekstning. Torben Holm Sørensen klagede 15. august over problemer med livetekstningen for hørehæmmede på TV 2. TV 2 livetekster alle hverdage nyhedsudsendelserne kl. 19 samt store transmissioner for eksempel i forbindelse med valg til Folketinget, kongelige begivenheder og lignende.

I mit svar oplyste jeg, at der ifølge den ansvarlige for live-tekstningen (Tale-Til-Tekst, TTT) for øjeblikket er problemer med systemet, som spyr ord og sætninger ud, som re-speakerne ikke har sagt.

”Det sker uheldigvis et par gange om ugen, og det er naturligvis stærkt utilfredsstillende ikke kun for seerne, men også for medarbejderne, som gerne vil levere et ordentligt stykke arbejde. Fejlen er for længst meldt til producenten, som ikke har været i stand til at finde fejlen og rette den. Det er blot en af grundene til, at TV 2 nu er i gang med at opgradere til en ny version af softwaren, skrev jeg til Torben Holm Sørensen.

Tant og fjas på valgaftenen. I et brev dateret 18. september klagede Ketty Rasmussen over TV 2s dækning på valgaftenen, idet hun gerne ville give udtryk for frustration og skuffelse over udsendelsen. For Ketty Rasmussen er et folketingsvalg en ”festdag, hvor vi fejrer demokratiet”.

”Og hvad fik vi så? Tant, fjas og gøgl. Indpakningen var flot med den nyeste grafik, som avanceret teknologi har gjort mulig, men indholdet var til bundkarakter. Som seer forventer man løbende resultatliste fra sin valgkreds, kommune, landsdel osv. Det kom som to smalle bjælker nederst i billedet eller på siden, resten af skærmen var fyldt ud med hurtigt skiftende billeder af reportere på motorcykel, fra helikopter, fra partiernes samlingssteder med spisende, skrålende og hujende partimedlemmer, og så blev man i øvrigt henvist til jeres hjemmeside, hvis vi ville se resultater”, skrev Ketty Rasmussen i klagen.

Ketty Rasmussen klagede desuden over, at partilederrunden blev sendt meget sent, fordi partilederne opholdt sig i deres hjem og derefter valgte at lade sig hylde ”som rockstjerner” af deres partimedlemmer ved de forskellige fester, inden de endelig mødte op i tv.

I mit svar til Ketty Rasmussen skrev jeg, at jeg var enig med hende et langt stykke hen ad vejen, når det gjaldt kritikken af udsendelsens form. Jeg fandt det også svært at overskue, hvordan partierne stod på landsplan. Der kom aftenen igennem en masse lokale resultater, men jeg savnede overblik, og zappede derfor adskillige gange til DR1 – især ud på aftenen.

”Personligt synes jeg, at der var ”for lidt Kaare R. Skou” på TV 2, selv om det var en teknisk set flot produktion”, skrev jeg til Ketty Rasmussen.

”Men hvornår politikerne dukker op til den afsluttende debat er deres egen sag – om end jeg har forståelse for dit synspunkt”, skrev jeg til Ketty Rasmussen.

Død Gaddafi på tv2.dk. Bitten Jessen klagede 21. oktober over et billede af Libyens afdøde diktator Muammar Gaddafi på forsiden af tv2.dk. ”Jeg kender ingen, der synes, det er ”fedt” at se på billeder af lig eller blod. Alle er trætte af, at I ikke advarer mod stærke billeder, og nu er I gået skridtet videre - man kan ikke gå ind på jeres hjemmeside uden at blive bombarderet med blodige billeder”, skrev hun.

I mit svar oplyste jeg, at det ikke er i strid med TV 2s etiske retningslinjer at vise voldsomme billeder, når det tjener som dokumentation af væsentlige begivenheder, men det er dårlig etik at gøre det uden god grund, ligesom det er dårlig etik at dvæle unødigt ved eller bevidstløst genbruge sådanne billeder.

Jeg oplyste endvidere, at TV 2 normalt ikke viser billeder af døde mennesker på forsiden af tv2.dk, men fotografierne og videoptagelserne af den afdøde Muammar Gaddafi tjener som dokumentation for en verdenshistorisk begivenhed, og derfor blev de vist i begrænset omfang – ”ligesom man i sin tid viste billeder af Saddam Hussein”, skrev jeg i svaret til Bitten Jessen.

Valgløfter i Svendborg. Anna Sørensen klagede 24. oktober over et indslag i NYHEDERNE, hvoraf det fremgik, at ”regeringen før valget lovede at redde akutsygehuset i Svendborg”. ”Men det er vel ikke korrekt at tale om ”en regering”, da den nuværende regering jo først blev dannet efter valget?? Før og under valget var der jo tale om tre partier, fire med Enhedslisten, som gik til valg med hver sit valgprogram, S og SF med et fælles forslag, nemlig Fair Løsning”, skrev Anna Sørensen i sin klage.

”Jeg kan ikke lade være med at synes at ovenstående indslag og bemærkning kan være farvet af ’blå sympatier’, og et ønske om at stille regeringen i et så dårligt lys som muligt, jvfr. den megen snak om ”løftebrud”? Den slags ligger jo langt fra saglig objektiv journalistik, som jeg ellers må kunne forvente af TV 2, dels som dansk tv-kanal med dygtige medarbejdere og dels som en del af TV 2s public-service forpligtelser”, tilføjede hun.

Efter en længere korrespondance om sagen medgav jeg, at hun formelt havde en pointe i, at det ikke er regeringen som sådan, der har udstukket et valgløfte. Helle Thorning-Schmidt er dog ikke en tilfældig minister, men netop statsminister.

”Og når hun i januar under et besøg i Svendborg erklærede, at ”hvis det er det, man vil her, så bliver vi også nødt til at finde ud af, hvordan det skal finansieres”, så har mange vælgere på Fyn altså opfattet det som et klart valgløfte om, at en kommende regering ville finde pengene til at bevare akutfunktionen på Svendborg Sygehus. Forinden havde Carsten Hansen udstedt en skriftlig garanti, som hun ”selvfølgelig” bakkede op. Det er en sag, der har flyttet mange stemmer ved valget, og der er nu en vældig debat på Fyn, og selvfølgelig skal TV 2 dække den sag”, skrev jeg i mit afsluttende svar til Anna Sørensen, idet jeg tilføjede, at det ikke er mediernes opgave at tie ubehagelige sager ihjel i et demokrati.

5. Pressenævnskendelser vedrørende TV 2

Pressenævnet har i perioden fra 1. marts til 31. oktober truffet afgørelse i fem sager. To sager endte med påtaler til TV 2, mens tre sager endte uden kritik.

Der var ikke kritik af programmet "Operation X: Firmafest på statens regning", da sagen i oktober blev behandlet af Pressenævnet. Pressenævnet finder, at konklusionerne om, at JobTeam A/S skulle have "snydt staten for AMU-midler", og at ansættelseskontrakterne var "fiktive eller falske", er vurderinger på baggrund af de offentliggjorte oplysninger, og ikke faktiske oplysninger. Blandt andet derfor er klager ikke berettiget til at få bragt et genmæle.

Til gengæld udtalte nævnet kritik af TV 2, som i udsendelsen "Klamphuggerne: Fix og færdig" - der i øvrigt handlede om den ringe kvalitet af en håndværksmesters arbejde - i en kort sekvens havde henvist til andelsforeningen Blomsterparkens rækkehuse i Vester Hassing. Pressenævnet finder, at TV 2 har tilsidesat god presseskik ved ikke at have undersøgt, om de omtalte mangler i udsendelsen var udbedret, da "Klamphuggerne" blev bragt. Det fremgik derfor ikke af udsendelsen, at manglerne var udbedret.

Der var ingen kritik, ligesom klager ikke var berettiget til at få offentliggjort et genmæle, da Pressenævnet i juni behandlede Handigruppen A/S's klage over programmet "Operation X: I kørestol og Lamborghini". Nævnet lægger blandt andet vægt på, at der i et vist omfang er sket en tilbagebetaling til Gladsaxe Kommune og Aarhus Kommune af udbetalte honorarer, at Københavns Kommune har politianmeldt en af personerne i selskabet, og at to borgere i Viborg Kommune har anmeldt HandiHelp A/S for bedrageri. På denne baggrund udtaler nævnet ikke kritik af TV 2 for at omtale fakturaer som falske. Nævnet har også tillagt det betydning, at både oplysningerne om falske fakturaer og eksemplet fra Viborg Kommune blev forelagt den angrebne part under interviewet.

Der var heller ikke kritik, da nævnet i april afsagde kendelse i en sag, hvor Dansk HøreCenter havde klaget over udsendelsen "Operation X: Når ører bliver til kroner". Pressenævnet fandt, at det var af væsentlig samfundsmæssig interesse i at belyse tilskudsordningens funktion, herunder hvorvidt private høreklivninger behandler hørepatienter i overensstemmelse med Sundhedsstyrelsens vejledninger. Pressenævnet fandt det tvivlsomt, at dokumentationen i programmet kun kunne indhentes ved brug af skjult kamera, men efter en samlet vurdering mente nævnet ikke, at hensynet til Dansk HøreCenter oversteg den offentlige interesse i sagen. Desuden var de medarbejdere, som optrådte på optagelserne sløret. På den baggrund udtalte nævnet ikke kritik af TV 2 for at offentliggøre optagelserne.

Pressenævnet udtalte til gengæld kritik af TV 2 for i udsendelsen "TV 2 DOK: Man slår da børn" uden forældrenes samtykke at have offentliggjort videooptagelser fra en politiafhøring af en dreng. Nævnet opfattede det som et formildende forhold, at Østjyllands Politi har udleveret

optagelserne og godkendt sløringen, men det kunne ikke fritage TV 2|DANMARK for at sikre samtykke fra indehaverne af forældremyndigheden. Et enkelt medlem af Pressenævnet afgav dissens, idet han lagde vægt på, at emnet for udsendelsen har stor samfundsmæssig betydning, og at sløringen af drengen og hans sag er så effektiv, at ingen udenforstående kan identificere sagen og de implicerede. Han mente derfor, at "TV 2|DANMARK må anses for at have handlet i god tro, når fortroligt materiale er udleveret af en offentlig myndighed, som tillige efterfølgende har godkendt brugen af det pågældende materiale." Flertallet stemte for kritik af TV 2.

6. Klummer fra seernes redaktør

Fox News eller røde lejesvende. En række seere har under valgkampen klaget over, at TV 2|NYHEDERNE og NEWS efter deres opfattelse havde valgt side til fordel for enten blå eller rød blok. Flere har – meget opfindsomt – kaldt TV 2 for "Fox News", mens andre – lige så opfindsomt - taler om "røde lejesvende". En uvidenskabelig søgning i TV 2s system til kategorisering af mails fra seerne viser nogenlunde dødt løb, når det gælder kritik af, at TV 2 skulle favorisere den ene eller den anden fløj. Der er ingen klar tendens, selv om mange nok vil mene, at TV 2 er "blå", hvis de bliver spurgt. Det er en udbredt opfattelse, selv om der altså også kommer mange mails med kritik af, at TV 2 er "røde".

Gik TV 2 over stregen i Norges-dækningen? 27 seere klagede i dagene efter terrorangrebet i Norge til seernes redaktør, idet de fandt, at TV 2 og Niels Brinch havde været for hurtigt ude med påstande om, at islamistiske ekstremister stod bag angrebet. Se også under "Udsnit af sager indbragt for seernes redaktør".

Kritik af Operation X. Djævelen ligger som bekendt i detaljen. Det gælder også, når man klistrer et løsrevet citat fra en politiker i halen på et program, som handler om folk, der systematisk overtræder lejelovgivningen. 'Operation X' foretog derfor – efter min opfattelse – en mangelfuld og upræcis udlægning af socialministerens indlæg i debatten om forslaget fra SF. Endda uden at oplyse, hvilken sammenhæng det var taget fra. Og det var med til at skæmme et i øvrigt udmærket program om et væsentligt samfundsproblem. Se også under "Udsnit af sager indbragt for seernes redaktør".

Gammel nyhed som frisk skandale. TV 2 og seerne fik gammel hakkelse, da NYHEDERNE tirsdag den 7. juni kl. 22 ukritisk viderebragte en udtalelse fra Dansk Folkepartis Mogens Camre på en måde, så man måtte tro, at der var tale om en dugfrisk skandale. I virkeligheden var der tale om en mindst to år gammel interview-bid fra hollandsk tv, som Ekstra Bladets tidligere bagsideskribent Michael Jeppesen samme dag havde lagt på sin blog på internettet. Efter min opfattelse er det problematisk, at TV 2|NYHEDERNE serverede historien på en måde, så man som seer fik det indtryk, at der var tale om dagsaktuelle udtalelser, når sandheden er en ganske anden. Det ændrer ikke på Camres udtalelser – de taler for sig selv. Men han spiller

ikke længere den samme fremtrædende rolle i dansk politik, og derfor er det ikke uden relevans, hvornår og i hvilken sammenhæng udtalelserne er fremsat.

Dildoer, bandeord og store bryster til morgenkaffen. Er det i orden, når TV 2s 'Go' morgen Danmark' forsøger at udfordre sine seere med indslag om "dildoer og babser" – eller er det for skrap kost til morgenkaffen? Spørgsmålet var aktuelt, efter at seernes redaktør i flere måneder havde modtaget en lind strøm af kritik over indslag om sexlegetøj, påklædning af lolita-dukke, fjolleri i studiet og lidt for frisk sprogbrug. Efter min opfattelse er der ikke mange emner, der ikke kan behandles i en journalistisk form – heller ikke i et program som 'Go' morgen Danmark', selv om det er noget, man skal overveje hver gang. Og selvfølgelig skal der også være plads til lidt sjov – i passende doser. Det afgørende er, hvordan man gør det. Efter min opfattelse skal der flere vitaminer i gryden.

LARS BENNIKE, 14.11.2011